

Braziliaanse groet

2020

**PROFESSIE VOOR HET LEVEN
VAN ZUSTER JACI
SANTOS DOS SANTOS**

**8 SEPTEMBER 2019
SÃO GONÇALO DO RETIRO SALVADOR**

ZWARTZUSTERS van Bethel - O.S.A.

Beste familieleden, weldoeners,

Graag laten we u ook dit jaar delen in het reilen en zeilen van de Zwartzusters in Brazilië.

Het is altijd weer een gelegenheid om u allen hier in Vlaanderen te danken voor het meeleven en de steun die we mogen ontvangen.

2019 was een zeer gevuld jaar. Op 16 januari 2019 werd de missie in Ruy Barbosa, na 22 jaar aanwezigheid van de Irmãs Negras gesloten en op 23 april werd een nieuwe missie geopend in het Bisdom Camaçari en meer bepaald in Candeias. We leven verder mee met het wel en wee van de zusters werkzaam in Salvador en in het bijzonder ook met de mensen in Itacoatiara, Amazone. Van 1 tot 30 juni was er over de projecten Ceifar en Itacoatiara een fototentoonstelling in het onthaal van het Sint-Franciscus-Xaveriusziekenhuis, Campus van AZ Sint-Jan.

Vijf Braziliaanse Zwartzusters kwamen op 17 augustus naar Brugge voor het kapittel dat van 20 tot 23 augustus plaats vond. De Braziliaanse zusters namen op 24 augustus deel aan de samenzangnamiddag van Compaz, op 25 augustus aan het ontmoetings- en zendingsfeest van de missionarissen en op zondag 1 september aan het vriendenmaal en missiefeest. Op zondag 8 september legde Zuster Jaci Santos dos Santos geloften af voor het leven.

Gezonden zijn, zo las ik ergens, is altijd maar weer risico's nemen om echt mens voor een ander mens te worden. Gezonden zijn is overal en met iedereen vieren dat de dood zich verkeken heeft op het leven van Jezus. Gezonden zijn is niet buitenspel blijven staan, maar jezelf op het spel zetten. Gezonden zijn is feestmaaltijden bereiden op gloeiende kooltjes van hoop en verwachting. Gezonden zijn is niet alleen aan mensen ver weg denken, maar vooral ook hier en nu, vanuit ons gedoopt zijn, gezonden zijn en aan de slag gaan...

We wensen jullie veel kijk- en leesgenot.

Zr. Christine Everaere

Afscheid van Ruy Barbosa

Op 16 januari 2019 werd de missie in Ruy Barbosa, na 22 jaar aanwezigheid van de Irmãs Negras Agostinianas, gesloten.

Dit afscheid viel net in het jubeljaar van 60 jaar evangelisatie en 25 jaar aanwezigheid van de Belgische bisschop André De Witte, die op 8 juni 1994 tot bisschop gewijd werd.

Op 25 augustus, namen duizenden deelnemers, uit tientallen gemeenschappen van alle parochies van het bisdom, met hun animatoren en leken-ministers, de religieuzen, de priesters en seminaristen, 10 bisschoppen, pastorale werkers en vrienden, van heinde en verre deel aan een zinderende Roepingen-Bedeveart.

Echt indrukwekkend.

ROMARIA VOCACIONAL DIOCESANA

25 AGO
ALAGOAS
ITABERABA BA

60 ANOS
DE MISSÃO E EVANGELIZAÇÃO

DOM ANDRÉ
25
— ANOS —
DE ORDENAÇÃO EPISCOPAL

DIOCESE DE RUY BARBOSA
Bahia
www.diocesederuybarbosa.com.br
/DioceseRuiBarbosaBa

CÁRITAS
DIOCESANA
DE RUY BARBOSA

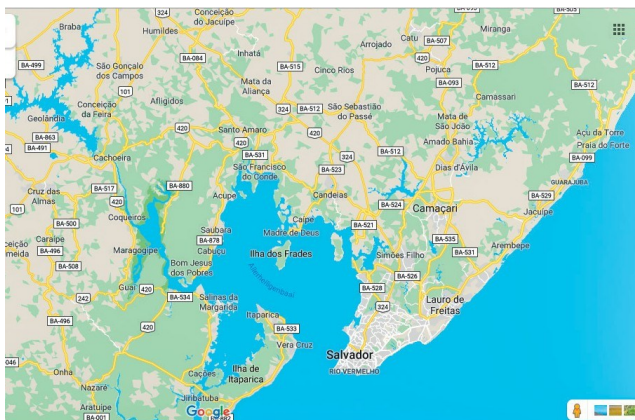
We danken Dom André van harte voor zijn getuigenis en onvermoeibare inzet, voor alles wat hij ook voor de Zwartzusters betekend heeft.

Hij had steeds aandacht voor het binnenkerkelijk werk om mensen te vormen én het deelnemen aan de opbouw van een rechtvaardige en solidaire maatschappij, het stappen met twee benen: pastoraal en sociaal werk.
We blijven verbonden met hem en dit bisdom.

Nieuwe missie in het Bisdom Camaçari en meer bepaald in Candeias

Op 9 maart gaf het Algemeen Bestuur de toelating om een nieuwe missie te openen, om te beginnen voor drie jaar, in Candeias-Bahia in het Bisdom Camaçari, bij de Italiaanse bisschop João Carlos Petrini, bisschop sinds februari 2011. Op 11 maart werd een overeenkomst opgemaakt tussen de Congregatie en het bisdom Camaçari, Bahia, Brazilië. Dit bisdom werd op 15 december 2010 gecreëerd door paus Benedictus XVI, uit het aartsbisdom van São Salvador da Bahia. Het grondgebied van het bisdom bestaat uit de gemeenten Camaçari, Candeias, Dias D'Ávila, Madre de Deus, São Francisco do Conde, São Sebastião do Passé, Simões Filho e Terra Nova.

<https://www.google.com/maps/@-12.7226141,-38.7786165,10z>

Op maandag 22 april 2019 zijn de drie zusters Iraci Silva de Moraes, Claudia Carvalho Dos Santos en Clemilda Pereira da Conceição om 14:30 (19:30 Belgische tijd) vanuit Salvador vertrokken naar Candeias. Het hartelijk onthaal vond plaats op dinsdag 23 april om 19:00 (24:00 Belgische tijd) in Candeias, in de parochie van St. Franciscus. Enkele zusters van Salvador waren ook aanwezig.

De bisschop, de jonge priester Milton en de parochianen waren zeer gelukkig met de komst van de zusters. Om hen te helpen in de missie, om verre afstanden te kunnen overbruggen, werd, met uw steun, reeds een Volkswagen aangekocht. Mogen de zusters ook hier goede vruchten voortbrengen.

Missie in Itacoatiara, Amazone Brazilië

Onze drie zusters, van links naar rechts, zuster Joêmia Santos da Purificação, Damiana Do Carmo Nascimento en Cleide Silva de Jesus zijn zeer gelukkig in Itacoatiara, Amazone Brazilië. Ze zetten zich vanuit verkondiging en beleving van het evangelie, met hart en ziel in voor de hun toevertrouwde mensen. Hun zending staat ook hier voor ontmoeting, dialoog en solidariteit met deze bevolking.

Naast hun pastorale- en sociale taken worden ze samen met Bisschop Dom Ionilton, de priesters, de parochie, geconfronteerd met heel wat vluchtelingen uit Venezuela. Grote gezinnen met veel jonge kinderen liggen gewoon op de grond, op een matras aan het busstation, hebben voedsel noch drank. Veel kinderen zijn ook op de vlucht voor de dagelijkse honger, voor huiselijk geweld, verwaarlozing. Maar op straat is het leven hard. Ze zijn bovendien een vogel voor de kat: bendes, drugs, misdaad liggen op de loer. En toekomst hebben ze op straat niet. De zusters helpen in de mate van het mogelijke. In overleg met het stadsbestuur van Itacoatiara probeert men hen aan een opvangplaats te helpen. Venezuela veranderde van een welvarend en enigszins stabiel land tot een onstabiel land, waar armoede voor velen troef is. Een politieke crisis en een oliecrisis liggen hier aan de basis van. Velen ontvluchten en ontvluchtten het land, op zoek naar heil elders.

Onze zusters hebben ook contact met de Indianen in de jungle van Manaus. Ze luisteren met respect naar hun geschiedenis, hun cultuur, hun levensstijl van 'goed leven'.

Ze leven ook intens mee met de mensen en dieren die vluchten voor de bosbranden in het Amazonewoud, aangestoken door boeren die zo hun toekomst meer kansen willen geven, want landbouwgrond is voor hen beter dan een bos.

De zusters leefden ook intens mee met de synode, de 29e bisschoppenvergadering in bijna 55 jaar tijd, die doorging in Rome van 6 tot 27 oktober 2019, een synode over ecologie en duurzaamheid, om het Amazonewoud te redden van de ondergang. Maar ook om het te hebben over een noodzakelijke nieuwe wind binnen de Kerk. En ook over de al dan niet intrede van getrouwde mannen en vrouwen binnen de Kerk. De zusters begeleiden heel wat jongeren in de periferie en erkennen hen als profeten van hoop, toegewijd aan dialoog, gevoel voor ecologie en aandacht voor het gemeenschappelijk huis.

Een groot, lopend project is het ombouwen van het oude gebouw van de curie tot een vormings- en ontmoetingscentrum met ruimtes voor de verschillende werkgroepen voor kinderen, jongeren, zieken en caritas. Goede vorming op jonge leeftijd brengt zaden voort die een leven lang vrucht kunnen dragen. (LS 213). De streek waar de Zwartzusters werkzaam zijn is heel uitgebreid en door de vele waterlopen vaak moeilijk bereikbaar. De zusters en medewerkers zijn vele uren onderweg. Daarom wil men meer centraal werken om vorming en hulp te geven. Er wordt ook slaapruijnte voorzien voor mensen die van ver komen. Het project krijgt de steun van u, het Bisdom Brugge, Stad Brugge en de provincie West-Vlaanderen, waarvoor van harte dank.

Over dit project en het project van Ceifar, behartigd door Guido Steeman, ging er van 1 tot 30 juni een fototentoonstelling door in het onthaal van AZ Sint-Jan, Campus Sint-Franciscus Xaveriusziekenhuis. Ook hier zijn er nog heel wat noden en vragen.

**FOTOTENTOONSTELLING
"CEIFAR 25 JAAR"
1 – 30 JUNI 2019 (14-19 UUR)
ONTHAAL SFX.-ZIEKENHUIS
SPAANSE LOSKAAI 1 – BRUGGE**

Ook het project van de Zwartzusters in Amazona komt aan bod.

We zien alvast uit naar je bezoek.

De projecten van Ceifar worden gesteund door het Pater Roosefonds en

KONTINENTEN

KINDEREN DERDE WERELD

Kapittel 2019

Tijdens de carnavaldagen, de jaarlijkse bezinningsdagen van de Braziliaanse Zwartzusters ging van 2 tot 4 maart in Dom Amando, het prékapittel door, begeleid door Padre Serge, missionaris van Afrika, de Witte Paters. Tijdens deze dagen werden de voorverkiezingen georganiseerd voor het nieuwe bestuur van 2019-2024: Algemeen Overste, Regionaal Overste, Regionale Raad. Er werd ook gekozen welke kapitulanten naar België zouden komen voor het eigenlijk kapittel van 20 tot 23 augustus.

De omslagen met de stembrieven werden verzegeld om dan in augustus geopend te worden.

Werden verkozen als kapitulanten: de zusters Iraci Silva de Morais, Claudia Carvalho dos Santos, Cleide Silva de Jesus en Joêmia Santos Da Purificação. Zr. Ângela Maria is al van rechtswege kapitulante.

Op 17 augustus 2019 kwamen de kapitulanten aan in België.

Het thema van het kapittel was: “Verbonden zijn met God, mezelf, de naaste, de wereld...”

We werden zeer goed begeleid door E.H. Antoon Vansteeland (Padre Antônio) onze visitator en moderator, de tolken Pater Dirk De Vis, van de missionarissen van het Heilig Hart (MSC) en Paula Broeders. Het secretariaatswerk werd behartigd door Rita Cleuren en Paula Broeders, die beiden behoren tot de lekgroep van de missionarissen van het Heilig Hart (MSC). Van harte dank voor jullie grote inzet.

Er werd aan de hand van een Power Point een evaluatie gehouden van de voorbije 5 jaar zowel in Brazilië als in Vlaanderen.

Zr. Cleide gaf getuigenis over haar inzet voor de jeugd, voor de jongeren, "Pastoral da Juventude". Zij is ook zeer actief betrokken in de parochie Nossa Senhora Aparecida.

Zuster Joêmia staat, naast het werk in de parochies, in voor de Pastoral da Saúde, de gezondheid, de zieken en gehandicapten. Ook zij moet met de boot op tocht gaan naar de afgelegen gemeenschappen waar geen dokter of verpleegster kan komen. Zr. Damiana, hier niet aanwezig, is verantwoordelijk voor de "Pastoral da Criança", de vele kinderen die in armoede leven.

Zuster Ângela, als Regionale, bezorgde ons informatie over haar beleidstaken en verantwoordelijkheden en Zuster Iraci zorgde voor de muzikale begeleiding en animatie.

Zr. Claudia vertelde over de nieuwe missie in Candeias, over de vreugden en zorgen van de bevolking.

De ontvangen antwoorden op de vragenlijsten werden in groepjes besproken aan de hand van de vraag: “Waar willen we in de komende vijf jaar aandacht aan schenken?”. De Constituties en Statuten werden gelezen, besproken en waar nodig aangepast. Er werd heel wat info uitgewisseld. Na het zakenkapittel ging het kieskapittel door. Zijn verkozen voor het Algemeen Bestuur: Zusters Katrien Nolf, Zr. Rosette Vandebussche, Zr. Christine Everaere en voor het eerst een Braziliaanse zuster, Zr. Iraci Silva de Morais.

Hierop volgde de keuze voor het Regionaal Bestuur:

Zijn verkozen voor het Regionaal Bestuur: de zusters Lies Despierre, Ângela Maria Dos Santos Lima (Regionaal Overste), Joêmia Santos da Purificação en Noélia Nascimento Cerqueira.

Het waren deugddoende dagen van verzustering en ontmoeting, van luisteren naar elkaars vreugden, vragen, zorgen, en bekommernissen.

Dagen van overleg, van nadenken en bidden, van tastend zoeken naar de weg of de wegen die we nu verder in vertrouwen mogen gaan om vruchten te blijven dragen.

Samenzangnamiddag van Compaz: Companheira Agostiniana Zwartzusters

DIRIGENT:
Tom Hoornaert

BEGELEIDING:
Piano, orgel en
slagwerk

COMPАЗ
organiseert
voor al wie graag
'samen' zingt

EEN SAMENZANGNAMIDDAG
"ZING EN TREK VERDER"
Sint-Augustinus

Zaterdag 24 augustus 2019
van 14u tot 17u
Sint-Walburgakerk Brugge
Sint-Maartensplein 4

Inschrijven liefst voor 21 augustus:
compaz.brugge@gmail.com of
tel +32 492 72 66 93

Deelnemersprijs: 5 euro/persoon
(programma- en koffie + versiering)
Inhoudsopgave: COMPАЗ
BE 42 7360 3706, 3461
Meer info: www.compaz.be

Zaterdagmiddag
24 augustus namen
we van 14u tot 17u
deel aan de samen-
zangnamiddag in de
Sint-Walburgakerk

te Brugge, georgani-
seerd door COMPАЗ,
Companheira Agosti-
niana Zwartzusters.
Geïnspireerd op het
woord van Augustinus:
"Zing en trek verder!"
Tom Hoornaert was
de dirigent. De zangnamiddag werd begeleid door piano,
orgel en slagwerk. Er waren een honderdtal mensen aanwe-
zig! Meer info vindt u op

<https://www.compaz.be/samenzangnamiddag-compaz-in-de-sint-walburgakerk-te-brugge/>

Ontmoetings- en zendingsfeest

Het ontmoetings- en zendingsfeest van de missiepastoraal
bisdom Brugge, met als thema "KERK IS MISSIE", ging
dit jaar door op 25 augustus 2019 om 15u in de Sint-
Salvatorkerk Harelbeke. De zusters mochten bisschop Lode
Aerts ontmoeten en werden samen met andere missionaris-
sen opnieuw gezonden.

Vriendenfeest zondag 1 september 2019

Dank aan directie, zusters en keukenpersoneel van het Diocesaan Dienstenhuis Groenhove, het stemmig koor Belladonna, priester Peter Verbeke, mensen van de capoeira, de ijskar "Hoeve-ijs Z, van Zedelgem voor het verzorgen van ons vriendenfeest. Dank aan de aanwezige familieleden van de zusters en de nauwe medewerkers. Het deed deugd met zovelen samen te zijn. Op maandag 2 september zijn de Braziliaanse zusters weer vertrokken naar hun zending in Brazilië.

VRIENDENFEEST ZWARTZUSTERS
Vlaanderen & Brazilië

ZONDAG 1 SEPTEMBER 2019
 Groenhove Torhout

Beste vrienden,
 De Zwartzusters – As Irmãs Negras –
 nodigen familieleden, vrienden en bekenden
 van harte uit op hun **vriendenfeest**.

Om vreugdevol met u samen te zijn omwille
 van zoveel goede vruchten die ook nu
 in Brazilië en Vlaanderen voortaan zijn.

Vijf Braziliaanse zusters zullen op het feest aanwezig
 zijn.

Het zal voor ons levens een grote vreugde zijn u te
 mogen ontmoeten!

2. **Opdracht zusters en**
het 1.15.15

Soldair met de roeden van Brazilië.

maer ook genietend van
 een ontbreking, een
 boewandeling, capoeira,
 ...

Van harte welkom!

FESTPROGRAMMA:

10.30 u **Plichtige Eucharistieviering**
 opgeluisterd door het
 koor "Belladonna"

in Kapel **Diocesaan Dienstenhuis**
Groenhove
 Bisschop 5, 8820 Torhout
 met aansluitend
Receptie

13.00 u **Festmaal**
 in feestzaal Groenhove

INSCRIVEN: Graag vóór 10 augustus 2019
 Richtprijs: € 50,00 per persoon (met
 stuen aan projecten) € 55,00) BE 88
 7370 4291 2641
 Zwartzusters van Brugge vzw BR
 Uw storting getit als inschrijving

Bent u betert of wenst u te stouven:
 Een "harting" is ook welkom
 BE 88 7370 4291 2641
 Zwartzusters van Brugge vzw
 Verreiding "Harting"
 of met "fiesta" altesat wint! € 40,00
 Kontinenten - Poterelei 72, 8000 Brugge
 BE 21 0000 7186 7003 - BIC BPOTBEB1
 Indemedeeling Zwartzusters-Brazilië

INFO: **Zwartzusters van Bethel O.S.A.**
 Oosterlingenveld 5, 8000 Brugge
 ☎ 050 33 32 57
 elke werkdag tussen 9u en 12u
 @ : vriendenfeest@celnet.be

Professie voor het leven van Zuster Jaci Santos dos Santos

Op woensdag 4 september vertrok Zr. Christine naar Brazilië voor de professieviering, de geloften voor het leven van Zuster Jaci Santos dos Santos. Dit vond plaats op zondag 8 september om 09u in São Gonçalo do Retiro.

“De maat van de liefde is liefde zonder maat” zegt St. Augustinus, “A medida do amor é amar sem medida”.

De voorganger was Dom Marco Eugênio.

Het was een zeer mooi getuigenis, een deugddoende viering met heel wat genodigden.

Na de woorddienst riep de Regionale Overste Zr. Ângela Maria, Zr. Jaci bij naam en Zr. Jaci antwoordde: “U hebt mij geroepen, hier ben ik Heer”. Daarop vroeg Dom Marco Eugênio: “Mijn zuster, wat vraag je aan God en zijn Kerk?”, waarop Zr. Jaci antwoordde: “Dat ik tot aan de dood trouw mag blijven aan het evangelisch leven in deze religieuze familie van de Irmãs Negras Agostinianas, Christus volgend als mijn echtgenoot. Hierop volgde de homilie, het zingen van het lied tot de Heilige Geest, een dialoog tussen Dom Marco Eugênio en Zr. Jaci waarop Zr. Jaci 3x antwoordde: “Ja, ik wil” gevolgd door de litanie van alle heiligen. Daarna sprak Zr. Jaci haar geloften uit die ik mocht ontvangen. Een nichtje bracht haar ring naar voren die door de bisschop gezegend werd en aan haar vinger geschoven.

De vredewens werd doorgegeven, het document met de teksten van de geloften ondertekend door Zr. Jaci, Dom Marco Eugênio en Madre Christine. Hierna werd Zr. Jaci aan de medezusters en familieleden gepresenteerd. Het waren hartelijke omhelzingen, maar er vloeiden ook wat traantjes. Ondertussen weerklonken er heel wat mooie liederen.

Na de viering weerklonk het lied van de Irmãs Negras en werden de gasten uitgenodigd voor het feest in Amarante.

De zusters danken u van harte
voor uw meeleven en wensen u

*een Zalig Kerstfeest
en een zeergelukkig Nieuwjaar 2020*

HUIZEN EN ADRESSEN IN BRAZILIË :

Casa da Alegria

Rua do Saboeiro - quarta travessa 03 Bairro Saboeiro
SALVADOR - BA-BRASIL
Cep. 41.180-635

Casa da Paz

Rua Milton Gomes Costa 114
São Gonçalo do Retiro
SALVADOR - BA-BRASIL
Cep. 41.190-200

Casa Bethel

Rua Prof. Euclides Alípio de Oliveira, 265
Jardim Armação
SALVADOR - BA-BRASIL
Cep. 41.750-060

Casa Betânia

Rua Monsenhor Joaquim Pereira, nº 144 Centro
ITACOATIARA (AM) – Caixa Postal 25
Cep. 69.100-042

Casa Nossa Senhora do Castanheiro

Rua B, nº 02, URBIS 1,
Candeias-BA.
CEP 43.8060-000

Indien u graag ons werk steunt:

Zonder fiscaal attest:

BE 88 7370 4291 2641

BIC: KREDBEBB

Zwartzusters van Brugge vzw

Oosterlingenplein 5, 8000 Brugge

Met fiscaal attest:

Ons project wordt eveneens ondersteund door vzw Kontinenten, waarmee wij een samenwerkingsovereenkomst hebben afgesloten. Voor jaarlijkse giften vanaf 40,00 euro kunt u een fiscaal attest ontvangen.

BE 21 0000 7186 7603

BIC: BPOTBEB1

vzw Kontinenten,

Potterierei 72, 8000 Brugge

In de mededeling: Zwartzusters - Brazilië, uw naam, voornaam en geboortedatum zoals vermeld op uw identiteitskaart.

U kan ons ook per testament gedenken.

zwartzusters.brugge@telenet.be

<http://www.zwartzusters-bethel-brugge.be>

<http://www.compaz.be>